

Mer än många tror

Svenska kyrkan under ett år

Nästan

300 000

gudstjänster

13,3

miljoner

deltagare på gudstjänster

5:e största
skogsförvaltaren

54%
av befolkningen
är medlemmar*

109 000
hembesök av
präst eller diakon

2 700 000
vuxna och
1 400 000
barn och unga i
församlingarnas öppna
verksamheter

22 000
anställda medarbetare
samt tim- och
säsongsanställda

112 000
besök på sjukhus eller
andra institutioner

En miljon
konsertbesökare

40 000 barn döpta

61 300 kyrkliga begravningar

*Siffrorna är från 2021. Övriga siffror är från 2019 – alltså ett normalår innan pandemin.

24 000

konfirmerade

5,6
miljoner

medlemmar*

3 500 barn i
100 förskolor

90 000

körsångare
i alla åldrar

Mer än
många tror

Innehåll

Finns där människor behöver oss	4
Förvaltar ett levande kulturarv	10
Församlingsliv för alla.....	16
Bistånd och internationellt samarbete	23
En hållbar verksamhet.....	26
Så används kyrkans pengar	28
En demokratisk organisation.....	30
Svenska kyrkan – en kraft att räkna med	32
Anledningar att vara medlem	33

Svenska kyrkan

POSTADRESS: 751 70 Uppsala

TELEFON: 018-16 95 00

FORM OCH ORIGINAL: New Normal

TRYCK: Åtta45, Stockholm, 2023

ARTIKELNUMMER: SK23001

FÖR MER INFORMATION: svenskakyrkan.se

Sveriges största medlemsorganisation – en kraft att räkna med

Runt 5,6 miljoner människor är med i Svenska kyrkan vilket gör oss till Sveriges största medlemsorganisation. Vi styrs demokratiskt, finns lokalt över hela landet och har även en betydande internationell verksamhet.

Svenska kyrkan värnar om alla människors lika värde och rättigheter och engagerar sig i dem som lever i utsatta situationer och under orättvisa förhållanden. Vi är också en del av det civila försvaret och samhällets krisberedskap. Vi står stadigt och kan erbjuda stöd när livet är som tyngst och vi ställer inga krav på att mottagaren ska dela kristen tro.

Svenska kyrkan är också med människor i ljusa stunder; vid bröllop, dop och högtider. Kyrkobyggnaderna är levande kulturarv dit man alltid är välkommen, oavsett om man vill dela glädje och gemenskap, få tröst, tala om tro och existentiella frågor eller söka avskildhet och stillhet.

Svenska kyrkan är en viktig aktör som tillsammans med andra goda krafter vill bygga ett så bra samhälle som möjligt. Här har vi samlat några exempel på vad vi gör.

Finns där människor behöver oss

Svenska kyrkan har verksamhet i nära 1 300 församlingar och landet runt är kyrkan en viktig samlingsplats. Vi finns även på många andra ställen och möter människor där de och samhället behöver oss. Från vaggan till graven, i glädje, kris och sorg kan kyrkan ingjuta mod, ge hopp och stärka känslan av mening. Alla är välkomna och vill man tala med någon i förtroende har prästerna och diakonerna tystnadsplikt.

SAMARBETAR MED FLERA MYNDIGHETER

Svenska kyrkan är en viktig samarbetspartner för många myndigheter och samhällsaktörer. Kyrkan kan bidra med mycket, inte minst i tider av kris och oro då vi har lång erfarenhet av krisens alla faser. När blåljusen slocknar och sirenerna tystnar finns kyrkan kvar. Samverkan underlättas också av att Svenska kyrkan har en bred folklig förankring och är rikstäckande.

Vi samarbetar till exempel med Försvarsmakten, Kriminalvården, Länsstyrelsen, Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap, polisen, räddningstjänsten, sjukhus, SOS Alarm, universitet och högskolor.

SJÄLVKLAR DEL AV DET CIVILA FÖRSVARET

Som Sveriges största aktör inom det civila samhället har Svenska kyrkan unika förutsättningar att nå ut till och mobilisera människor. Det gör kyrkan till en självklar del av den civila verksamheten inom totalförsvaret. Ett primärt uppdrag i kris och krig är att stärka befolkningens motståndskraft, ut hållighet och existentiella hälsa. Det är viktigt att exempelvis sjukvårdspersonal, poliser och studenter fortsätter att se det meningsfulla i sitt arbete.

Vid krishantering för Svenska kyrkan nära samtal med statsråd och andra politiker. I Utrikesdepartementets stödstyrka ingår präster som ger krisstöd utomlands. Kyrkan har också ett lagstadgat ansvar kopplat till Sveriges civila beredskap, dels som huvudman för begravningsverksamheten, dels som ansvarig för vård och underhåll av kyrkliga kulturminnen.

INGÅR I KOMMUNERNAS KRISHANTERING

Svenska kyrkans församlingar ingår i kommunernas POSOM-grupper (psykiskt och socialt omhändertagande vid olyckor eller katastrofer). Vid större händelser skapas lokala kriscentrum i kyrkor och församlingshem. Det ger människor möjlighet att samlas för att dela oro, förtvivlan och sorg och få ett sammanhang. Kyrkans medarbetare ger stöd vid minnesstunder, gudstjänster och enskilda samtal med både drabbade och räddningstjänstens personal. Ibland ges även praktisk hjälp. Medarbetarna är välutbildade och vana att möta människor i svåra situationer och eftersom Svenska kyrkan finns över hela landet är vi alltid nära till hands. Olyckor och kriser kan beröra långt utanför händelsens centrum. Kyrkan

När blåljusen
slocknar och
sirenerna tystnar
finns kyrkan kvar.

skapar även tillfälliga rum för samling och andakt där behoven finns; i en skogsglänta vid ett katastrofområde eller på flygplatsen dit hemvändare kommer.

HOS FÖRSVARSMAKTEN OCH POLISEN

Försvarsmakten har samarbetat med kyrkan i närmare 500 år och fältprästerna finns på plats både i vardagen och i skarpa lägen. Deras uppdrag är att ge självvård, samtalsstöd, skapa mening och bistå inför svåra uppdrag och situationer. Det gäller alla försvarsanställda och man kan även få hjälp att kontakta självvårdare från andra samfund.

Hos polisen finns Svenska kyrkans präster och diakoner. De bistår bland annat vid dödsbud och ger stöd till brottsoffer, anhöriga och polisanställda. De handleder även grupper och håller utbildningar.

Många andra offentliga arbetsplatser som räddningstjänst, universitet, högskolor och skolor har också tillgång till Svenska kyrkans medarbetare.

När det gäller dödsbud, stöd till brottsoffer och anhöriga vid olyckor är samarbetet mellan präst och polis värdefullt.

GER ANDLIG VÅRD I KRIMINALVÅRDEN

Svenska kyrkan fyller en viktig funktion på anstalter och häkten, där både intagna och medarbetare kan få stöd av fängelsepräster och fängelsediakoner. Självvård bidrar till en human kriminalvård och syftar också framåt, då det kan vara till stor hjälp för att bryta destruktiva mönster. Kyrkans personal möter människor i enskilda samtal, håller gudstjänster, ordnar samtalsgrupper och medverkar i behandlingsprogram. Präster och diakoner finns även på plats för samtal och stöd på Migrationsverkets förvar. Även här samverkar Svenska kyrkan med andra trossamfund.

SJUKHUSKYRKAN – NÄRA NÄR LIVET ÄR SVÅRT

På nästan alla landets sjukhus finns en sjukhuskyrka. Den fyller en viktig funktion för såväl patienter som anhöriga och vårdpersonal. Hit kan man komma för andakt, bön, enskild meditation eller samtal om stort och smått. Sjukhuskyrkans präster och diakoner lindrar ensamhet när ingen annan finns på plats och ger stöd till dem som drabbas av sorg. Många gånger kan även vårdens medarbetare behöva prata med någon om tunga situationer. Kyrkan finns också där för att man ska kunna dela glädjen när ett barn föds eller en människa tillfrisknar. Sjukhuskyrkan är ett samarbete mellan flera kristna samfund och personalen hjälper till med kontakter till andra trossamfund.

JOURHAVANDE PRÄST – ETT VÄLANVÄNT SOS-NUMMER

Under kvällar och nätter då många andra verksamheter håller stängt har Jourhavande präst öppet. Det är en samhällstjänst som Svenska kyrkan bedriver och som nås via SOS Alarms nödnummer 112. Hit hör många av sig för att tala om sorg, ensamhet, självmordstankar, ångest eller annat man brottas med. Jourhavande präst är öppen för alla och man får vara helt anonym. Utöver att ringa kan man även mejla eller chatta. Varje år får tjänsten runt 90 000 samtal via de olika kontaktvägarna, och under pandemiåret 2020 ökade antalet till 120 000.

ANSVARAR FÖR BEGRAVNINGAR

Staten har gett Svenska kyrkan samhällsuppdraget att sköta begravningsverksamheten. Det är ett ansvar som går 1 000 år tillbaka i tiden och de flesta allmänna begravningsplatser ligger på Svenska kyrkans mark. Verksamheten är inte kopplad till om själva ceremonin är kyrklig utan vi bistår alla människor oavsett trosuppfattning och livsåskådning.

Sjukhuskyrkan är ett stöd för de sjuka men även för anhöriga och personal.

På begravningsplatserna finns en mångfald av uttryck och alla som behöver begrava någon möts med samma respekt och professionalism. Det är en självklarhet för församlingarnas personal.

Begravningsverksamheten sköts av Svenska kyrkans församlingar över hela landet, med undantag för Stockholms och Tranås kommuner. Där har verksamheten varit kommunal sedan 1800-talet.

När någon utan anhöriga och vänner dör tar kommunen initiativ till gravsättning och Svenska kyrkan ordnar så att även den personen får en värdig begravning.

Det handlar om att visa omsorg om våra medmänniskor, inte minst dem som har det svårast.

FÖR MÄNNISKOR I UTSATTA SITUATIONER

Svenska kyrkan har ett omfattande socialt arbete, som vi kallar diakoni. Det handlar om att visa omsorg om våra medmänniskor, inte minst dem som har det svårast. Därför besöker kyrkans medarbetare sjuka och ensamma, erbjuder aktiviteter och gemenskap för äldre och möjlighet till arbetsutbildning för dem som står långt från arbetsmarknaden. Kyrkan arbetar både med förebyggande och akuta insatser och de utförs antingen i församlingarnas egen regi eller tillsammans med andra som arbetar för ett bättre samhälle.

I Svenska kyrkans sociala arbete ingår också stödsamtal och hjälp till människor i sorg och till missbrukare och deras anhöriga. Vi ger även stöd till människor på flykt, till våldutsatta kvinnor, män och barn och till andra som kan behöva medmänsklighet.

STOR SAMHÄLLESEKONOMISK INSATS

Värdet av Svenska kyrkans sociala arbete beräknas till minst 1,5 miljarder kronor årligen. Det framgår av rapporten Samhällsekonomisk konsekvensanalys av Svenska kyrkans diakonala verksamhet, som gjordes 2021 av ett oberoende analysföretag. Rapporten lyfter fram flera faktorer som gör att kyrkan har unika möjligheter att bedriva socialt arbete. Det handlar bland annat om de många medlemmarna, den välutbildade personalen, den geografiska spridningen och den långa traditionen av ideellt arbete. Det handlar också om att Svenska kyrkans engagemang bygger på långsiktighet och kontinuitet.

KONSTRUKTIV DIALOG OCH SAMVERKAN

Samhällets stora utmaningar är också kyrkans. Vi för dialog med beslutsfattare och myndigheter för att bidra med perspektiv och förslag på lösningar inom de områden där kyrkan är verksam. Vi samverkar med andra aktörer i civilsamhället och ingår i globala och nationella nätverk. Ett exempel är Sveriges kristna råd där 26 kyrkor ingår. Ett annat är Forum - idéburna organisationer med social inriktning, där vi samverkar med civilsamhällesorganisationer inom olika områden. På det lokala planet har församlingarna omfattande samarbeten med kommuner, institutioner och olika organisationer.

Kyrkan arbetar för ett bättre samhälle, både med förebyggande och akuta insatser.

Förvaltar ett levande kulturarv

Svenska kyrkan ansvarar för att hålla ett omfattande och tusenårigt kulturarv vid liv. Det handlar bland annat om cirka 3 400 kyrkobyggnader med inventarier och 3 300 begravningsplatser. Det är Sveriges största sammanhållna kulturarv och det har använts för samma ändamål i alla tider.

Kyrkorummet lämpar sig utmärkt för konstnärliga framträdanden, både musikaliskt och visuellt, som här vid en orgelkonsert i Uppsala domkyrka.

Här möts historia och nutid på ett unikt sätt och man kan höra alla tänkbara genrer, från de tidigaste gregorianska sångerna till nyskriven pop.

KYRKOR FULLA AV LIV OCH HISTORIA

Kyrkan är ofta traktens äldsta byggnad och den rymmer en rik historia. Samtidigt är den en levande plats som spelar en viktig roll i människors liv i dag. Kulturarvet består inte bara av byggnader, konst och föremål, utan också av berättelser, musik och hantverkskunnande.

Svenska kyrkans församlingar ansvarar för att underhålla kyrkorna och så många som 2 950 av byggnaderna är skyddade enligt kulturmiljölagen. Församlingarna står för den allra största delen av underhållet, men får viss ersättning för de merkostnader som kulturmiljölagen för med sig. Denna kyrkoantikvariska ersättning täcker endast en fjärdedel av kostnaderna.

KYRKOGRÅDEN – ETT ÖPPET ARKIV

Även våra kyrkogårdar är öppna historiska arkiv som alla har tillträde till. Kyrkogården är ett religiöst och etnologiskt kulturarv såväl som ett botaniskt och arkitektoniskt. Utformningen, inskriptionerna, utsmyckningen och växtligheten speglar synen på död och begravning genom århundradena. Det är också en angelägen och aktuell plats för vår samtid. Här begravs våra nära och kära och hit kommer människor för att minnas, sörja eller bara samla tankarna på en lugn och fridfull plats.

Runt 36 procent av befolkningen besöker en kyrkogård för att tända ljus denna helg.

VÄLBESÖKT LJUSTÄNDNING

Kyrkogårdens betydelse märks inte minst under allhelgonahelgen. Traditionen att tända ljus för dem som lämnat oss är stark och har också tilltagit under senare år. Det syns på begravningsplatser över hela landet. Runt 36 procent av befolkningen besöker en kyrkogård för att tända ljus denna helg. För dem som inte kan ta sig till en kyrkogård har Svenska kyrkans webb digital ljusständning.

SVERIGES STÖRSTA KONSERTARRANGÖR

I kyrkan erbjuds levande musik vid gudstjänster, konserter och andra evenemang. Över hela landet har vi ett rikt utbud i egen och andras regi. Här möts historia och nutid på ett unikt sätt och man kan höra alla tänkbara genrer, från de tidigaste gregorianska sångerna till nyskriven pop. Nära 90 000 personer sjunger i någon av kyrkans körer och sammantaget står Svenska kyrkan för ett musikliv som är mer omfattande än vad någon annan musikinstitution i landet erbjuder.

Kyrkan är också en av få musikaliska mötesplatser för amatörer och professionella musiker och för alla åldrar och samhällsklasser. Här väcks många intresse för musik och kyrkan fungerar som plantskola för professionella musiker. Dessutom är Svenska kyrkan en betydande arbetsgivare med 2 100 anställda kyrkomusiker och ett stort antal frilansmusiker.

KULTUR SOM NÅR BRETT

I Svenska kyrkans regi utövas också konst, dans och teater och kyrkan är en viktig partner för lokala och nationella kulturaktörer. Vi delar ut kulturstipendier som kan sökas av kulturarbetare inom alla konstformer och vi ordnar seminarier för existentiella frågor, bland annat på Bokmässan i Göteborg. Kyrkan delar även ut filmpris som premierar angelägna ämnen och hög konstnärlig kvalitet.

Eftersom det mesta i kyrkans kulturutbud är gratis kan vi nå ut brett, även till grupper som normalt inte tar del av det offentliga kulturlivet.

En gärning värd miljarder

I rapporten Svenska kyrkans samhällsekonomiska bidrag till kultur och kulturarv, som gjordes 2020 av ett oberoende analysföretag, beräknades det årliga värdet av kyrkans kulturgärningar till 5 miljarder kronor.

- 2,3 miljarder – kyrkans direkta bidrag till kultur och kulturarv. (Mer än en åttondel av statens utgifter för kultur).
- 2,7 miljarder – spridningseffekter: ökad efterfrågan på varor och tjänster i andra sektorer som motsvarar drygt 6 300 arbetstillfällen.

Några exempel

- 122 miljoner – körverksamhet
- 64 miljoner – anställda kyrkomusiker
- 105 miljoner – bok- och tidningsverksamhet
- 6 miljoner – scenkonst i öppen verksamhet
- 5 miljoner – bildkonst i öppen verksamhet

NY FORSKNING ÖKAR KUNSKAPEN

I mer än 1 000 år har kyrkan samlat tankar, analyser och kunskap i skrifter. En tradition som fortsätter genom Svenska kyrkans forskare och analytiker. De kombinerar samhällsvetenskaplig och teologisk forskning och samarbetar med aktörer inom kyrkan, civilsamhället och universitet och högskolor.

Forskningen rör sig inom ett brett spektrum. Några exempel utöver de teologiska ämnena är Svenska kyrkan och romerna, posttraumatisk stress hos försvarets och polisens medarbetare och ideellt arbete inom kyrkans barn- och ungdomsverksamhet.

Församlingsliv för alla

Mer än hälften av befolkningen, nästan 5,6 miljoner människor, är medlemmar i Svenska kyrkan. I församlingarna finns verksamhet för alla – från nyfödda till de allra äldsta. Kyrkan är en samlingsplats mitt i vardagen. Här möts människor för andakt, samtal, gemenskap, ideellt arbete och för att fördjupa sig i kristen tro. Här firas också livets stora händelser och årligen hålls runt 300 000 gudstjänster.

DOP OCH BRÖLLOP

Livets viktigaste händelser firas gärna i kyrkan. Varje år döps runt 40 000 barn och välkomnas in i våra församlingar. Det motsvarar 35 procent av alla barn som föds. Dopet kostar inget och ofta kan man låna en församlingslokal för att samla släkt och vänner efteråt. Om man inte är döpt som barn och vill göra det senare i livet går det precis lika bra.

Att fira kärleken med ett kyrkbröllop är mycket populärt. Svenska kyrkans präster genomför nästan 9 000 vigslar årligen. De kan hållas i domkyrkan, det lilla lantliga kapellet, i skogsgläntan eller på klippan vid havet, bara det är praktiskt möjligt.

FÖR NYBLIVNA FÖRÄLDRAR OCH BARN

Svenska kyrkan vill ge alla en bra start i livet och församlingarnas aktiviteter riktar sig även till de allra minsta barnen och deras föräldrar. I kyrkans regi finns till exempel öppna förskolor, babysång, familjegudstjänster och föräldrakaféer. Det är ofta värdefullt att få träffa andra i samma situation och prata om föräldraskapets glädje, oro och utmaningar. Svenska kyrkan driver även ett hundratal förskolor där över 3 500 barn går.

MÖTESPLATSER FÖR UNGDOMAR

Konfirmationsundervisning erbjuds i dag i en mängd former där man får lära sig om kristen tro samtidigt som man kan ha olika sport- och fritidsaktiviteter som tema. Ofta ses man på någon av de många lägergårdar som kyrkan driver. I församlingarna ordnas också ungdomskaféer, samtalskvällar, musikverksamhet och mycket annat. För den som går och bär på något tungt finns det alltid en vuxen att tala med. Unga som vill engagera sig för en rättvisare värld kan göra det i kyrkans sociala och internationella arbete eller söka till ett utbytesprogram med möjlighet att besöka andra kyrkor i världen.

SVENSKA KYRKANS UNGA

Svenska kyrkan har en egen barn- och ungdomsorganisation, Svenska Kyrkans Unga, som finns över hela landet. Det är en gemenskap för församlingsmedlemmar upp till 30 år som vill upptäcka och växa i sin kristna tro och ta ansvar för kyrkan, samhället och världen. Organisationen har cirka 14 000 medlemmar och 300 lokalavdelningar.

Att tillsammans med jämnåriga få utforska och tala om kristen tro under till exempel ett konfirmationsläger blir ofta ett minne för livet.

Att arbeta uppsökande och finnas för dem som behöver det mest i samhället är en av uppgifterna för kyrkans diakoner.

Högtidsgudstjänst i Uppsala domkyrka hösten 2021 där Svenska kyrkan framförde sin officiella ursäkt till det samiska folket. På bilden syns Martin Modéus, Svenska kyrkans ärkebiskop.

MOTVERKAR PSYKISK OHÄLSA

Många barn och unga har det tufft i dag och psykisk ohälsa är ett stort problem i samhället. Svenska kyrkan arbetar både stödjande och förebyggande och tar nu fram ett nytt pedagogiskt material för församlingarnas barn- och ungdomsverksamhet. Det heter Meningen med mig och riktar sig till dem som är 13–18 år och syftar till att främja psykisk och existentiell hälsa.

GEMENSKAP FÖR ÄLDRE

Svenska kyrkans församlingar vill bidra till att ge äldre människor en meningsfull vardag och bryta ofrivillig ensamhet. Därför ordnar vi olika aktiviteter, allt från syjuntor, sopp-luncher och språkkurser till seniorkörer, utflykter och buss-resor. Vissa församlingar ordnar aktiviteter på äldreboenden och servicehus och det är vanligt att präster och diakoner gör hembesök hos äldre, till exempel för att stötta när en anhörig gått bort, uppvakta på födelsedagen eller bara ha en pratstund och för att se vilka behov som finns.

ENGAGEMANG SOM GER MERVÄRDE

I församlingarna kan man omsätta sitt engagemang i handling. Många väljer att hjälpa till med exempelvis läxhjälp, språkkaféer, besöksverksamhet, basarer och andra insamlingsaktiviteter för angelägna ändamål. Den sociala samvaron bland våra ideellt engagerade är ofta lika värdefull som den insats de gör för andra.

ARBETE FÖR MÅNGFALD OCH INKLUDERING

Svenska kyrkan arbetar aktivt för att vara en inkluderande kyrka. Det handlar bland annat om att hbtq-personer ska känna sig trygga och välkomna. Många av våra församlingar certifierar sig enligt modellen Regnbågsnyckeln där utbildningar och studiecirkel ingår.

Det handlar också om att inkludera Sveriges nationella minoriteter. Vi har till exempel texter och verksamhet på de samiska språken och finska. I vissa församlingar där medarbetare talar flera språk firar vi även gudstjänster på exempelvis engelska eller arabiska. I varje stift finns det också ansvariga för verksamhet på teckenspråk.

När det gäller försoningsprocessen med det samiska folket ingår flera åtaganden som att synliggöra historien, stärka det samiska kyrkolivet och öka inkluderingen av de samiska uttrycken inom Svenska kyrkan.

Svenska kyrkan
arbetar aktivt
för att vara en
inkluderande
kyrka.

Med lokala aktiviteter som språkkaféer bidrar vi till religionsdialog, integration och social sammanhållning. I ett större perspektiv kan religionsdialog bidra till fred.

FÖRSAMLINGAR UTOMLANDS

På platser i världen där det finns många svenskar har kyrkan utlandsförsamlingar. De finns på ett 40-tal orter och är en trygg punkt för exempelvis studenter, au pairer och utlandsboende. För många människor betyder det mycket att få känna gemenskap på sitt eget språk. Svenska präster besöker dessutom regelbundet ytterligare ett 100-tal platser världen över. Kyrkans uppdrag utomlands är detsamma som för en församling i Sverige med gudstjänster, dop, vigslar, samtal och barn- och ungdomsverksamhet. Det diakonala arbetet är mycket värdefullt även utomlands, inte minst besöken hos svenskar på sjukhus och i fängelser.

I en del församlingar ordnar man språkkaféer där ideellt engagerade hjälper nyanlända att lära sig svenska.

I kyrkan finns ofta möjlighet att utvecklas och växa i sin musikalitet tillsammans med andra.

SAMARBETE MED KOMMUNER OCH FÖRENINGAR

Även lokalt har Svenska kyrkan omfattande samarbeten. Församlingarnas personal och ideellt engagerade samverkar ofta med Rädda Barnen, Svenska Röda Korset, lokala idrottsföreningar, skolor och andra samfund. I början av coronapandemin fick exempelvis Svenska kyrkan uppdraget att samordna de ideella insatserna i 72 kommuner. Det gällde bland annat hjälp med att handla mat och mediciner till människor i karantän och riskgrupper.

MÅNGA YRKEN OCH MEDARBETARE

Svenska kyrkan är en stor arbetsgivare med över 22 000 anställda. Utöver präster och diakoner arbetar här kyrkomusiker, församlingspedagoger, kyrkogårdsarbetare, kommunikatörer, administratörer, vaktmästare och många fler. I stiftet och på nationell nivå arbetar sakkunniga och specialister som jurister, forskare, civilekonomer, it- och HR-specialister och kulturvetare.

Vid Svenska kyrkans utbildningsinstitut utbildas diakoner, församlingspedagoger, kyrkomusiker och präster.

Bönewebben

På Svenska kyrkans bönewebb går det att be en bön och tända ett digitalt ljus. Webbplatsen är mycket uppskattad och välanvänd. Vid större kriser, svåra händelser eller minneshögtider söker sig extra många hit. Under pandemin hade bönewebben 685 000 besökare på ett år.

Hösten 2022 hade bönewebben:

- 274 000 tända ljus.
- 175 500 böner.

NÅR ÄNNU FLER DIGITALT

På senare år har Svenska kyrkans digitala satsningar tagit stora kliv framåt. Gudstjänster kan nu ses digitalt på äldreboendet, i sjuksängen, efter jobbet eller på andra sidan jorden. Det har gjort att fler och delvis nya grupper sökt sig till kyrkan.

En annan möjlighet är Bönewebben. Här kan vem som helst tända ett ljus digitalt, skriva en bön och ta del av andras böner.

Sociala medier, som Facebook och Instagram, har för många människor blivit ett sätt att möta Svenska kyrkan på. Församlingar och medarbetare är ofta aktiva på sociala medier och man lägger ut information om gudstjänster, konserter, öppna förskolor och annan verksamhet. En del sänder också digitala andakter och musikstunder eller delar böner.

ALLA ÄR VÄLKOMNA

Till kyrkan är alla lika välkomna. Det gäller oavsett om man vill fira gudstjänst, lyssna på musik, sjunga i kör, samtala med någon, uppleva arkitektur och historia, reflektera, tända ett ljus eller delta i församlingens aktiviteter. Det erbjuds även grundläggande undervisning i kristen tro och det finns möjlighet till fördjupning för den som är intresserad.

Under pandemin utvecklade församlingarna sitt digitala arbetssätt.

Bistånd och internationellt samarbete

Vår grundsyn, att människan har ett okränkbart värde och att vi ska värna om våra medmänniskor, avspeglas i vårt internationella arbete. Vi stödjer bland annat flera hundra projekt som drivs tillsammans med lokala aktörer och vi engagerar oss för människor på flykt.

LÅNGSIKTIGHET MED ACT SVENSKA KYRKAN

Act Svenska kyrkan är vår internationella verksamhet inom påverkan, bistånd och utveckling. Tillsammans med andra kyrkor, organisationer och ideellt engagerade över hela världen arbetar vi långsiktigt mot fattigdom, förtryck och orättvisor och för allas rätt till ett värdigt liv. Vi agerar snabbt vid katastrofer tack vare lokala samarbetspartners som finns på plats före, under och efter en händelse. Lokala samarbetspartners är också nyckeln till långsiktig förändring, där det lokala engagemanget är avgörande.

Act Svenska kyrkan stödjer över 300 projekt i ett 40-tal länder. De handlar om allt från mikrolån till freds- och försöningsarbete. Vi har fem huvudinriktningar: försörjning och klimaträttvisa, jämställdhet och hälsa, fred och demokrati, tro och lärande samt katastrofinsatser.

STORT ENGAGEMANG I FÖRSAMLINGARNA

Svenska kyrkans internationella arbete får anslag av EU och Sida, men en stor del av finansieringen kommer från gåvor från enskilda. Många vill uttrycka sin solidaritet och årligen samlas cirka 160 miljoner kronor in till Act Svenska kyrkan. Den största insamlingsaktionen hålls under fastan då församlingsmedlemmar och medarbetare över hela landet ordnar aktiviteter. 2022 slogs nytt rekord under fasteaktionen och hela 61,6 miljoner kronor samlades in. Temat var Dela lika under samma himmel och handlade om att främja rättvis matförsörjning och hållbar fred.

Act Svenska kyrkan är en av landets stora insamlingsorganisationer med många ideellt engagerade.

Varje år samlas
cirka 160 miljoner
kronor in till Act
Svenska kyrkan.

Act Svenska kyrkan stödjer
projekt med mentormammor i
Sydafrika, Eswatini och Etiopien
för att förbättra hälsan hos
kvinnor och barn i utsatthet.

I Myanmar arbetar Act Svenska kyrkan tillsammans med lokal partner för att barn på flykt i landet ska få utbildning.

FÖR MÄNNISKOR PÅ FLYKT

Naturkatastrofer, väpnade konflikter och förtryck tvingar dagligen människor att fly. Hösten 2022 befann sig 100 miljoner människor på flykt och 350 miljoner människor lider av akut hunger. Svenska kyrkan ger stöd både utomlands och i Sverige till människor som tvingats fly. I de tillfälliga flyktinglägren är det psykosociala stödet lika viktigt som de kläder och filter vi förmedlar. Vi bidrar också med utbildning och fritidsaktiviteter för barnen.

I våra svenska församlingar finns det många ideellt engagerade som tillsammans med kyrkans medarbetare engagerar sig för människor som nyss kommit hit. Det kan till exempel handla om språkträning, samhällsinformation, sociala aktiviteter eller att bara finnas där som samtalspartner.

TILLSAMMANS MED ANDRA KYRKOR OCH SAMFUND

Vi är många jorden runt som tror på medmänsklighet och arbetar för en bättre värld. Tillsammans kan vi åstadkomma mycket mer och kyrkan ingår i flera globala nätverk. Dels ekumeniska där olika kyrkor samarbetar, exempelvis ACT-alliansen och Kyrkornas världsråd med 350 medlemskyrkor och 500 miljoner medlemmar. Dels samarbetar vi med andra trossamfund och organisationer. Ska vi uppnå en fredligare och mer rättvis värld utan fattigdom och förtryck behöver vi samtala och samverka.

En hållbar verksamhet

För oss som vill ta ansvar för skapelsen är det självklart att arbeta med hållbarhet – det gäller såväl miljömässig som ekonomisk, social och andlig.

VIKTIGT MED HELHETSSYN

De tre dimensionerna i FN:s definition av hållbar utveckling – ekologisk, ekonomisk och social – hänger alla ihop. Det går exempelvis inte att skapa samhällen som är ekonomiskt eller socialt hållbara utan ett fungerande ekosystem. Det är också svårt att upprätthålla en social välfärd utan en god ekonomi.

EN EXTRA DIMENSION FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Svenska kyrkan lyfter dessutom fram en fjärde hållbarhetsdimension, den andliga och existentiella. Det är ett perspektiv som även finns med i FN:s barnkonvention, som betonar barnets rätt till andlig utveckling och andlig välfärd. I Svenska kyrkans arbete för ett hållbart samhälle ingår rätten till andlig utveckling och en ökad förståelse och tolerans mellan religioner.

I flera stift arbetar man med arbetsträning för långtidsarbetslösa och bidrar till att skapa ett samhälle där alla människor har ett arbete.

Svenska kyrkan vill minska klimatpåverkan. Det sker till exempel när vi väljer energi, fonder att investera i och leverantörer att anlita.

KAN BIDRA PÅ FLERA SÄTT

I Svenska kyrkan har vi ett helhetsperspektiv på hållbarhet. Våra mål är kopplade till FN:s Agenda 2030 som syftar till att avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor, främja fred och rättvisa och lösa klimatkrisen. Svenska kyrkan har en egen färdplan som strävar mot klimatneutralitet 2030. En av våra insatser handlar om att ställa krav vid upphandlingar och investeringar för att främja en hållbar utveckling. Det gör vi inom Svenska kyrkan och i nätverk med andra investerare och aktörer. Vi har också ett mångårigt engagemang i initiativ som Fairtrade, Swedwatch och mikrolånsverksamheter som olika kyrkor driver gemensamt.

OMFATTANDE SKOGS- OCH MARKFÖRVALTNING

Svenska kyrkan förvaltar skog och mark över hela Sverige – från Karesuando i norr till landets sydligaste udde Smygehuk. Tillgångarna går under namnet prästlönetillgångar, eftersom de en gång i tiden avlönade prästen. Idag förvaltas de av de tretton stiftet och avkastningen får användas i hela den verksamhet som Svenska kyrkan bedriver. Utöver skog och mark består tillgångarna av ett fondkapital. Totalt förvaltas 465 000 hektar skogsmark, 46 000 hektar betes- och åkermark och ett finansiellt kapital på 4,3 miljarder kronor (2021). Förvaltningen sker på ett etiskt och hållbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

Svenska kyrkan
har en egen
färdplan som
strävar mot
klimatneutralitet
2030.

Så används kyrkans pengar

Svenska kyrkans församlingsarbete finansieras av kyrkoavgiften som alla medlemmar betalar.

Det är de lokala församlingarna som bestämmer hur stor kyrkoavgiften ska vara och det handlar om runt en procent av en medlems inkomst.

Kyrkoavgiften motsvarar ungefär 60 procent av Svenska kyrkans totala verksamhetsintäkter. Resten kommer från gåvor, kollekter, avkastning på tillgångar och Sida-bidrag till biståndsarbetet.

Det är församlingarna som står för kyrkans huvudsakliga verksamhet. Resurserna används bland annat till att fira gudstjänst och till kyrkans sociala arbete med äldre, sjuka och människor i utsatta situationer. De används även till öppna förskolor och annan barn- och ungdomsverksamhet, musikliv och underhåll av kyrkor och församlingsgårdar.

Begravningsavgiften bestäms av Kammarkollegiet. Den betalas av alla folkbokförda i Sverige som har en inkomst och den finansierar bland annat gravsättning, kremering och gravplats under 25 år för alla, oavsett religion. Avgiften går också till skötsel av allmänna ytor på kyrkogårdarna.

Inom hela Svenska kyrkan gäller att alla tillgångar, både materiella och finansiella, förvaltas ansvarsfullt och hållbart för både människor och natur.

En demokratisk organisation

Svenska kyrkan är ett evangeliskt-lutherskt trossamfund, en öppen folkkyrka där medlemmarna är med och påverkar besluten.

Demokrati och medlemsinflytande är viktigt i Svenska kyrkan. Kyrkovalet är omgärdat av ett omfattande regelverk.

KYRKOVALET VART FJÄRDE ÅR

Vart fjärde år hålls kyrkovalet till de tre beslutsfattande nivåerna: församlingarna, stiftet och den nationella nivån. Medlemmar som bor i Sverige och är 16 år och äldre kan rösta. Totalt finns 18 000 förtroendevalda kyrkopolitiker och de styr tillsammans med biskopar, präster och diakoner som är vigda in i ett ämbete. Utöver att rösta kan man som medlem påverka genom att engagera sig i kyrkans arbete.

SJÄLVSTYRANDE FÖRSAMLINGAR

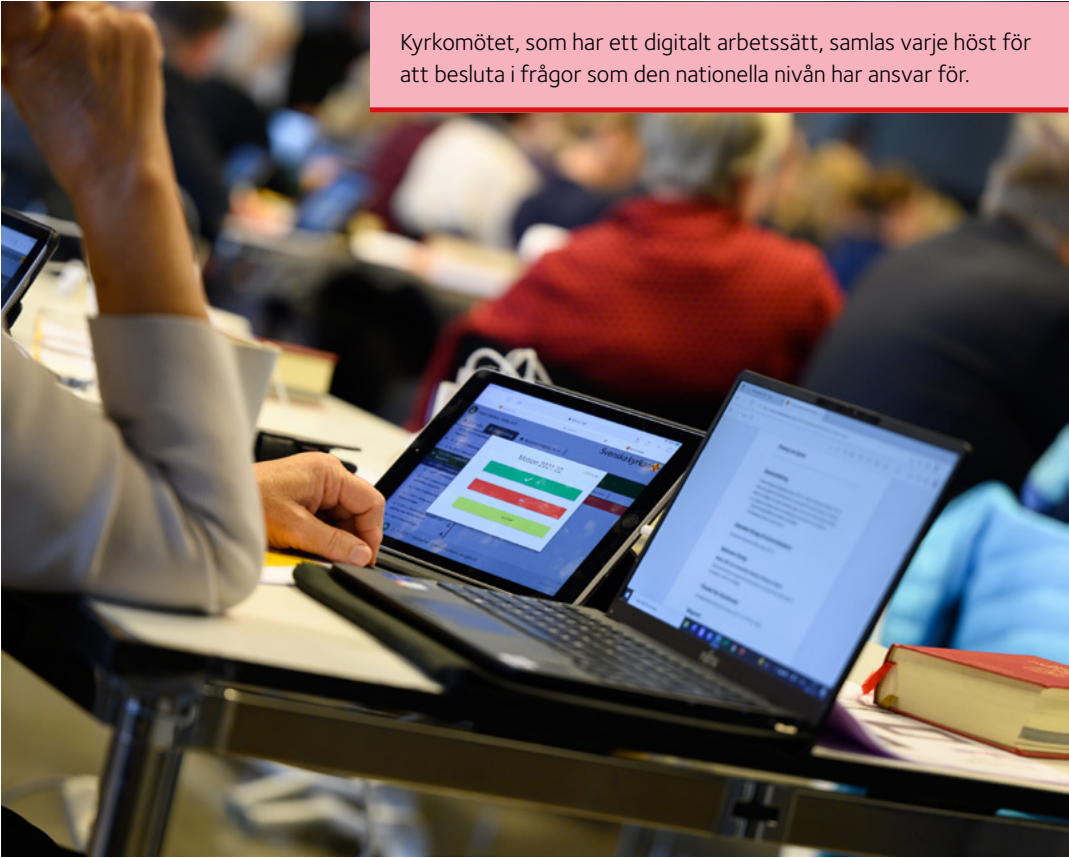
De lokala församlingarna är grunden i Svenska kyrkan och det finns drygt 1 300 fördelade över hela landet. De är självstyrande och deras högsta beslutande organ är kyrkofullmäktige. Där tas övergripande beslut om församlingarnas verksamhet och budget. Själva arbetet styrs sedan av ett kyrkoråd eller församlingsråd. Kyrkoherden ansvarar för ledning, samordning och tillsyn.

STIFT MED REGIONALT ANSVAR

Regionalt är Svenska kyrkan indelad i 13 stift. Deras högsta beslutande organ är stiftsfullmäktige. Stiftens främsta uppgift är att främja församlingslivet i det geografiska området och ge stöd och utöva tillsyn vad gäller kyrkans lära. Stiftet fördelar även ersättning för kyrkunderhåll och antikvariska insatser. Arbetet styrs av en stiftsstyrelse där biskopen är ordförande. I stiftet finns också ett domkapitel som fattar beslut inom vissa områden, exempelvis tillsynsärenden.

EN NATIONELL NIVÅ

Den nationella nivån har kyrkomötet som högsta beslutande organ med 251 valda ledamöter. Biskoparna deltar i över-

Kyrkomötet, som har ett digitalt arbetssätt, samlas varje höst för att besluta i frågor som den nationella nivån har ansvar för.

läggingarna och ingår i läronämnden som yttrar sig över kyrkomötets ärenden. Kyrkomötet fattar beslut i frågor som är gemensamma för hela Svenska kyrkan, exempelvis om kyrkoordningen som är kyrkans regelverk, psalmboken och det nationella klimatarbetet. På den nationella nivån fattas inga beslut i enskilda frågor som stiftet eller församlingarna ansvarar för. Det nationella arbetet leds av kyrkostyrelsen där ärkebiskopen är ordförande.

Ärkebiskopen och övriga biskopar samlas också i biskopsmötet. Där samråder man och beslutar i teologiska och ekumeniska frågor och skriver biskopsbrev som berör aktuella ämnen och pekar ut kyrkans riktning.

Inom Svenska kyrkan finns även flera nationella organ och nämnder som arbetar specifikt inom ett område, exempelvis Ansvarsnämnden för biskopar och Överklagandenämnden.

Svenska kyrkan

– en kraft att räkna med

Här är några exempel på vad vi gör:

FÖRSAMLINGSLIV FÖR ALLA Bedriver verksamhet för alla åldrar, vardag som högtid och firar närmare 300 000 gudstjänster per år.

DEL AV KOMMUNERNAS KRISBEREDSKAP Ingår i POSOM-grupperna för psykiskt och socialt omhändertagande vid större olyckor och kriser.

STÖD TILL POLISEN Bistår vid dödsbud och ger stöd till brottsoffer, anhöriga och polisanställda.

JOURHAVANDE PRÄST Tar emot mellan 90 000 och 120 000 samtal årligen via nödnumret 112.

NÄRA NÄR DET ÄR SVÅRT Finns på sjukhusen, inom Försvarsmakten, i kriminalvården och på Migrationsverkets förvar finns vi på plats för dem som behöver samtal och andlig vård.

BEGRAVNINGAR Sköter begravningsverksamheten i alla Sveriges kommuner utom i Stockholm och Tranås.

VÅRDAR ETT KULTURARV Förvaltar Sveriges största sammanhållna kulturarv med cirka 3 400 kyrkobyggnader och 3 300 begravningsplatser.

STÖRSTA KONSERTARRANGÖREN Arrangerar ett brett musikliv som är mer omfattande än vad någon annan musikinstitution i landet erbjuder.

BISTÅND OCH UTVECKLING Samverkar och stödjer andra kyrkor i ett 40-tal länder för långsiktig och hållbar utveckling.

För mer information: svenskakyrkan.se

Anledningar att vara medlem

Nästan alla som lever i Sverige kommer någon gång i sitt liv i kontakt med Svenska kyrkan. Det kan vara när livet känns som bräckligast eller absolut bäst – och allt däremellan. Oavsett när ska mötet med Svenska kyrkan lyfta, stärka och ge hopp.

DU SOM MEDLEM GÖR DET MÖJLIGT!

Läs mer: svenskakyrkan.se/medlem

BILDFÖRTECKNING

Alex Giacomini/Ikon, omslag insida, s. 13, 17, 18 | Albin Hillert/Ikon, s. 14 | Gustaf Hellsing/Ikon, s. 12
Johannes Frandsen/Ikon, s. 4, 16, 20, 28, 29 och 33 | Josefin Casteryd/Ikon, s. 24 | Kristin Lidell/Ikon, s. 21, 22 och 28
Magnus Aronsson/Ikon, omslag insida, s. 1, 6, 10, 18, 19, 23, 26, 30 och 31 | Martin Runeborg/Ikon, s. 7 och 9
Nille Leander, s. 27 | Saw Ah Khee Chel/LWF Myanmar/Act Svenska kyrkan, s. 25

